

Advies Solidariteit: randvoorwaarden voor een eerlijk stelsel

Aan welke randvoorwaarden moet een pensioenstelsel voldoen dat voor alle generaties eerlijk is?

De laatste tijd zijn we bedolven onder de akkoorden. Wij willen daar niet nog een akkoord aan toevoegen, maar geven wel randvoorwaarden mee waaraan een stelsel moet voldoen. Daarom stellen we een aantal principes:

Niet teveel beloven

Door niet te veel te beloven, voorkom je teleurstelling. Garanties ervaren mensen, zowel jong als oud, als prettig. Maar hoe ver ga je daarin? Wij willen niet te veel beloven, maar wel een vorm van garantie geven. Immers, mensen worden verplicht om 1 dag per week voor hun pensioen te werken, daar moet wel wat tegenover staan.

Symmetrie

Solidariteit in de zin van risicodeling moet absoluut blijven bestaan. Maar het moet wel symmetrisch worden gemaakt. Degenen die het risico dragen, moeten daar ook de vruchten van kunnen plukken. Positieve en negatieve schokken worden dus hetzelfde verdeeld. Een rekenrente die risico en rendement bij verschillende groepen neerlegt is niet in overeenstemming met dit principe en maakt daarom geen onderdeel uit van een goed pensioenstelsel.

Het uitsmeren van schokken kan onderdeel zijn van het pensioenstelsel, onder de voorwaarde dat dit symmetrisch gebeurt. Te lang uitsmeren moet worden voorkomen omdat korten voor een crisis van jaren geleden niet te communiceren is.

Combineer nominaal & reëel en hard & zacht

Om ons pensioenstelsel toekomstbestendig te maken, moet de *beleggingsspagaat* opgelost worden. Pensioenfondsen hebben twee tegenstrijdige doelstellingen: er moet risicoloos belegd worden om de nominale garantie na te komen, maar risicovol om de indexatiedoelstelling waar te maken. Deze tegenstelling zorgt voor onduidelijkheid over de richting van het fonds en voor conflicten tussen jong en oud. Kortom: zorg ervoor dat het beleggingsbeleid in lijn wordt gebracht met de belangen van jong en oud! Maak dus een combinatie van een nominaal en een reëel contract, maar zorg wel voor een duidelijke splitsing: een garantiefonds (hard) en een indexatiefonds (zacht). Een deel van de premie gaat bijvoorbeeld naar een garantiefonds dat toewerkt naar een beperkte nominale garantie, terwijl het andere deel van de premie naar een indexatiefonds gaat dat een reële focus heeft. Gedurende je leven verandert de verhouding in je inleg in beide fondsen, naar gelang je risicoprofiel. In een dergelijk pensioenfonds zijn de belangen van alle deelnemers geborgd, op elk moment in hun leven.